

Jeļenas Voitehovičas pieredzes stāsts

Studējot citā augstskolā man jau bija iespēja piedalīties Erasmus+ programmā, toreiz es paliku ļoti apmierināta ar iegūto pieredzi. Tāpēc arī šoreiz, dzirdot par studentu apmaiņas programmu, bez šaubām nolēmu tajā piedalīties. Nekur tālu braukt negribēju, tāpēc nolēmu iesniegt pieteikumu pēc Nordplus programmas. Šī programma ļauj aizbraukt uz ārzemju koledžu uz pavisam neilgu laiku, uz dažām nedēļām. Šoreiz man piedāvāja aizbraukt uz Igauniju uz 3 nedēļām (2019.gada jūnijs), lai izietu Bērnu aprūpes praksi Māszinību programmas ietvaros.

Sadarbības pieredze gan ar nosūtošo, gan ar uzņemošo augstskolu bija augstākajā līmenī. Tallinas veselības aprūpes koledža, kas mani uzņēma (Tallinn Health Care College) ir ļoti orientēta uz ārzemju studentu piesaistīšanu un uzņemšanu. Pie viņiem brauc tiešām daudz studentu no visdažādākajām valstīm. Elektroniskā atbalsta sistēma (moodle) priekš ārzemju studentiem igauņiem darbojas perfekti, visa informācija, kas attiecās uz studiju procesu, tikšanās vietu un kontaktpersonu, bija pieejama tajā. Tāpat komunikācija notika caur e-pastu, caur kuru ar mani arī sazinājās uzņemošās augstskolas programmas vadītājs. Tāpat ar mani sazinājās augstskolas studējošais, kas bija nozīmēts, lai palīdzētu ar manu izmitināšanu studentu viesnīcā (to piedāvā augstskola) un sniegtu palīdzību orientēšanās koledžā un pat Tallinas pilsētā. Un, protams, tika iedoti mentora kontakti, kas mani satika slimnīcā, kur gāju praksi. Mentore mani izvadāja pa slimnīcu, dažām nodaļām, izrunājām organizatoriskus procesus un mani pavadīja līdz uzņemšanas nodaļai, kur es pārsvarā praktizējos, iepazīstināja ar kolēģiem.

Komanda slimnīcā, kur gāju praksi, bija ļoti pozitīva un pretimnākoša. Māsas daudz stāstījušas par savu darbu, par tās būtību, par medicīnas sistēmu valsti kopumā, ļāva gan skatīties, gan piedalīties aprūpes procesā. Kā es jau teicu, prakse pamatā noritēja Bērnu slimnīcas (Tallinna Lastehaigla) uzņemšanas nodaļā. Bet, redzot manu interesi par slimnīcas darbību kopumā, tika organizētas dienas gan intensīvās terapijas nodaļā, gan infekciju nodaļā, gan operāciju zālē.

Tāpat tika organizēta ekskursija pa Tallinas veselības aprūpes koledžu. Studiju process vasarā nenotika, bet mums tika pastāstīts par izglītības procesu un parādītas augstskolas telpas. Iespaidīgākais, ko redzēju, biju simulācijas spēles, it īpaši ambulances mašīna, kas aizņem lielāku daļu no telpas un kas ļauj studentiem apgūt pirmās palīdzības sniegšanas iemaņas ārkārtas situācijās. Simulācijas laikā ir iespējams veikt video ierakstu, lai pēc tam auditorijā kopās ar pasniedzēju pārrunātu analizētu kļūdas un pareizo rīcību.

Lielākais ieguvums, ko saņēmu bija ieskats Igaunijas medicīnas sistēmas organizācijā un vēsturiskajā pieredzē (pēc neatkarības atgūšanas) medicīnas jomā. Šī informācija man ļāva veikt salīdzinājumu ar mūsu valsts medicīnas sistēmu. Veselības aprūpes reforma, kas attiecās uz māsu profesiju, uz ko iet Latvija un ko ir iepļānots sākt ieviest pie mums ar 2022.gadu, Igaunijā jau ir paveikta. Māsu izglītības sistēmā Igaunijā nav specializācijas un sertifikācijas. Māsu diplomu ir iespējams dabūt vienā no divām valsts koledžām, studējot par valsts budžeta līdzekļiem: viena Tallinā, viena Tartū. Tāpēc konkurss uz vietu ir aptuveni 6 cilvēki, kā man pavēstīja igauņu kolēģi. Pēc 3,5 studiju gadiem studējošais saņem bakalaura diplomu māszinībās un dodas uz izvēlēto darba vietu, kur visas veiksmīgajam darbam nepieciešamas speciālās prasmes apgūst uz vietas.

Tas, ko redzēju dzīvē, ir māsu profesijas prestižs. To jūtu gan no pacientu puses, gan no ārstu puses, gan arī pašu māsu pašapziņā, uz ko mums būtu arī jātiekas. Māsām ir daudz lielākas kompetences:

uzreiz pēc pacienta apskatīšanas uzņemšanas nodaļā un triāžas veikšanas, māsa ir tiesīga nozīmēt analīzes un izmeklējumus, lai, nokļūstot pie ārsta uz konsultāciju, analīžu rezultāti jau būtu pacientam uz rokām. Māsa ir tiesīga veikt manipulācijas bez ārsta klātbūtnes, tādas kā, piemēram, brūču pārsiešana, šuvju noņemšanu u.c. Māsa ir tiesīga konsultēt pacientu jautājumos, kur ārsta iejaukšanās nav nepieciešama, māsa dod padomus kā pacientam tikt galā ar savu problēmu un raksta epikrīzi, nemaz neiesaistot ārstu. Māsas Igaunijā strādā uz "ātrās palīdzības" (tādas profesijas kā ārsta palīgs Igaunijā nav).

Veicot praktikanta pienākumus, es izmantoju sekojošas teorētiskās un praktiskās zināšanas: pacientu vitālo rādītāju noteikšana, medikamentu lietošanas nepieciešamība un devas, brūču pārsiešanas iemaņas; asins analīžu noņemšanas iemaņas, pacientu apmācība dažādos jautājumos (piemēram, kā veikt urīna un fēcū paraugu savākšanu), kā arī vajadzēja pielietot datorzināšanas un veikt pierakstus darba programmā (pēc parauga).

No malas skatījos kā pacientu pieņemšanu veic dažādu specialitāšu ārsti procedūru telpā jau pēc triāžas iziešanas, asistēju ārstam un mātai pie manipulāciju veikšanas. Varēju uzdot visus interesējošus jautājumus, kolēģi uz tiem labprāt atbildēja un stāstīja.

Aprūpes komanda slimnīcā bija ļoti pozitīvi noskaņota, it īpaši redzot iniciatīvu no manas puses. Māsas centās pēc iespējas maksimāli mani iesaistīt aprūpes procesā, gan ļaujot skatīties savu darbu no malas, gan piedāvājot piedalīties tajā. Neapšaubāmi palīdzēja valodu zināšanas: prakses laikā aktīvi izmantoju gan krievu, gan angļu valodas.

Protams, kavējošs faktors bija igauņu valodas nepārvaldīšana no manas puses, kas ierobežoja sazināšanos ar pacientiem, kuri nerunā ne krieviski, ne angļiski.

Prakses laiks ārzemēs ir lieliska iespēja ne tikai papildināt savas profesionālās iemaņas un zināšanas, bet tā arī ir lieliska iespēja iepazīt valsts kultūru un pilsētu. Man ļoti patika pastaigas pa Tallinas pilsētu, tā ir pavisam neliela un kompakta, bet ļoti dažāda: ļoti smuka Tallinas Vecpilsēta un mūsdienīgs centrs. Tāpat pilsētā ir pludmale un promenāde.

Visiem interesentiem es iesaku nešaubīties un izmantot iespēju doties pēc studentu apmaiņas programmas uz ārzemēm. Ja negribās braukt kaut kur tālu – mūsu kaimiņvalsts Igaunija ir lieliska izvēles iespēja, lai savām acīm redzētu kā pacientu aprūpes process notiek pie viņiem un salīdzināt mūsu valstu pieredzi veselības aprūpes jomā.

